

**A SOMOGY MEGYEI MÚZEUMI SZERVEZET TEVÉKENYSÉGE
1974. JANUÁR 1-TŐL 1975. DECEMBER 31-IG**

Az 1972–1975 közötti IV. ötéves terv legfontosabb célkitűzése a múzeumi hálózat korszerűsítése volt. Legelőször a Rippl-Rónai Megyei Múzeum felújítását végeztük el. Négy esztendő alatt készült el a főépület múzeumi szintjének átépítése és felszerelése. Jelenleg korszerű restaurátor részleggel, jól berendezett, 11 ezer kötetes könyvtárral, újjáalakított múzeumi raktárakkal és kényelmes dolgozószobákkal rendelkezünk. Az új állandó történelmi kiállítást 1975. október 2-án nyitottuk meg. A Kulturális Minisztérium és a Központi Múzeumi Igazgatóság által jelentősen támogatott állandó kiállítást Bakay Kornél, Knézy Judit, Fűzes F. Miklós és Matolcsi János rendezte, művészeti tervezője Boreczky László volt, kivitelezte Bánkúti Albin és csoportja.

Az 1973-ban létrehozott kaposvári Somogyi Képtár Somogy megye legjelentősebb képzőművészeti bemutató helye, ahol a Megyei Múzeum közel másfél ezer darabos képzőművészeti gyűjteménye is helyet kapott. A Somogyi Múzeumi Baráti Kör Központja 1974-ben jött létre a Latinca Sándor Emlékszoba mellett, ahol 80 személyes előadóterem és múzeumi klub működik. Ugyanebben az épületben helyeztük el a néprajzi raktár egy részét, valamint itt hoztuk létre 1976-ban a múzeumi fotolaboratóriumot is. A megyeszékhely múzeumi objektumaira megközelítően két millió Ft-ot áldozott Somogy megye Tanácsa és a központi szervek.

A marcali Helytörténelmi és Munkásmozgalmi Múzeum (83. kép) a megye második önálló gyűjtőkörű múzeuma. A marcali Nagyközségi Tanács 1974-ben határozta el a múzeum épületének bővítését, amelynek munkálatai 1975-ben meg is indultak és – a tervek szerint – 1976. augusztusára fejeződnek be. A bővítés révén modern képtári kiállítóterem, klub-szoba és raktár kapcsolódik az 1972-ben avatott régi épülethöz. Dél-Somogy múzeumi gondjainak enyhítésére hoztuk létre 1975-ben a csurgói Helytörténelmi Gyűjteményt, amelynek kiállítása, jelentős raktárai és önálló gyűjtőtevékenysége is van.

Emlékmúzeumaink közül a balatonszárszói József Attila Emlékmúzeum felújítása és új kiállítása 1972-ben elkészült, a balatonszemesi Postamúzeum korszerűsítését 1975-ben kezdtük el és 1976-ban ellátjuk új kerítéssel és folyóvízzel. A somogytúri Kunffy Lajos Emlékmúzeum állaga jó, állandó kiállításának felrészítésére 1976-ban kerül sor, amikor is visszakerül a Megyei Múzeumi Szervezethez a volt Kunffy-kúria épülete is. A niklai Berzsenyi Dániel Emlékmúzeum teljes felújítása 1974-ben kezdődött el és 1976. tavaszára fejeződik be. Berzsenyi Dániel születése 200. évfordulója tiszteletére 1976. május 7-én nyílik meg a Petőfi Irodalmi Múzeummal közösen rendezett új, állandó kiállítás. Megindult a zalai Zichy Mihály Emlékmúzeum teljes felújításának tervezetése is. A múzeumi szervezethez tartozó kaposzentjakabi és somogyvári romterületen az elmúlt két esztendőben órházak épültek, s bevezettük a villanyt.

A IV. ötéves terv tudományos programjában két kiemelt téma szerepelt. Az egyik a somogyvári egyházi központ és ispáni székhely feltárása, a másik a Somogy Néprajza monográfia sorozat első kötetének megjelentetése. A 10 évre tervezett nagyszabású régészeti feltárás eddigi eredményei közül a legjelentősebb a XI. századi monumentális bazilika megismerése és a hozzá kapcsolódó bencés kolostor épülethelyének kutatása. Négy esztendő alatt 60 ezer kislelet és közel ezer faragvány került napvilágra.

A Somogy Néprajza 1. kötet 1975-ben jelent meg. A somogyi népköltészet több mint félezer alkotását magában foglaló gyűjteményt Együd Árpád gyűjtötte és szerkesztette,

a zenei szerkesztő Olsvai Imre. A kötet mellékleteként 3 ezer hanglezet is készült.

A regionális témák kutatása a tervezettnél kisebb ütemben folyt a rendkívül kislétszámú tudományos osztály túlterheltsége miatt. 1975. szeptember 1-ig mindössze 4 kutató (múzeológus) dolgozott Somogyban, 1975. szeptember 1-től a kutatói létszám 7 főre emelkedett, ebből 2 régész, 3 néprajzos, 1 újkortörténész és 1 képzőművészeti. A nehézségek ellenére elkészült az ötvöskönyi Báthori várkastély feldolgozása (SMF 18/1974), valamint a Kaposvár c. város-történelmi tanulmánykötet régészeti fejezete (Bakay Kornél).

A Megyei Múzeumi Igazgatóság anyagi fedezetéből hét lelőhelyen folyt régészeti feltárás: Balatonszemes-Rádpusztán (1974. április: Bakay Kornél), Ötvöskönyiben (1974. május–június: Magyar Kálmán), Somogyvárott (1974. július–augusztus, 1975. július–augusztus–szeptember: Bakay Kornél), Fészerlakon (1974. július: Szimonova Eugénia), Felsőmocsoládon (éremlelet, 1974: Magyar Kálmán), Tengődön: (1975. május–június: Bakay Kornél) és Kaposvár–Toponáron (1975. szeptember: Bárdos Edith). A régészeti együttműködés aktuális kérdéseit vitattuk meg a Marcaliban megrendezett Dél-dunántúli régészeti tanácskozáson 1974. augusztus 5–6-án. (A tanácskozás anyagát a Szemle rovatban közzétettük.)

A Drávából előkerült barcsi bődönhajó konzerválása és védőépülettel ellátása 1974-ben történt meg.

A néprajzi gyűjtőmunka az új állandó kiállítás néprajzi témáihoz igazodott, elsősorban a gyermekjátékok, textíliák, kismesterek tárgykörében. Résztvettünk a szennai szabateri falumúzeum munkálataiban is (Knézy Judit), valamint a ropolyi vadászház néprajzi szobájának a berendezésében.

A Megyei Múzeum újkortörténelmi anyagát 1975. október hónapban áthelyeztük a marcali Helytörténelmi és Munkásmozgalmi Múzeumba, ahol a megye munkásmozgalmi kutatóbázisát kívánjuk kiépíteni. Erre a lépésre azért volt szükség, mert egyrészt történész múzeológus csak Marcaliban dolgozik, másrészt a megyei múzeumi épületekben már a legelemibb helyiség gondokat sem lehet megoldani.

A Somogyi Képtár képraktárait korszerű berendezésekkel szereltük fel. Képzőművészeti gyarapodásaink között a legértékesebbek: Medgyessy Ferenc: *Táncoló férfi, Mackó, Görög nő fej, Zichy Mihály: Káin és Ábel*, Iványi Grünwald Béla: *Tájkép*, Egy József: *Kabinok árnyéka a Balatonon*, Rudnay Gyula: *Táncoló férfi*, Rippl-Rónai József: *Piros blúzos nő, Kék ruhás nő, Fehér kalapos nő, Fekete kesztyűs nő, Francia katona*, Vaszary János: *Női akt, Ónarckép*.

Kiállításaink az elmúlt években túljutottak a megye, sőt az ország határain is. Szeged, Szekszárd, Kecskemét, és Szófia volt a vendégkiállítások helye. Teljes gyűjtemény-anyagunk 1975. december 31-én:

	Kaposvár	Marcali	Csurgó
régészeti	75 445	500	—
numizmatika	11 456	—	370
antropológia	15 lelőhely	—	—
néprajz	9 074	1 042	1 054
képzőművészet	1 481	—	—
iparművészet	375	—	—
zoológia	149 doboz	—	—
újkortörténet	81	1 193	69

A múzeumi szervezet könyvtárolmánya: Kaposvár 10 839 kötet; Marcali 1 273 kötet; Balatonszárszó 221 kötet. Fotótárunkban 25 405 db negatív film és 1875 db színes diaposzitiv van, rajztárunk 382 darabból áll.

Bakay Kornél